Після конфіскати — другий наклад

Ч. 113 (11.081). Львів, вівторок 24. травня 1927. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLV

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Заслуга інтернаціоналу.

Віднова „сердечного порозуміння"?

(Від власного кореспондента.)

Париж, 17. травня 1927.

I.

Президент Республики Думерг і заграничний міністр Бріян є від учора у Льондоні, в гостині англійського короля й англійської нації. Гостина ця була заповіджена й зорґанізована вже давно, серед інших від сьогоднішніх відносин і настроїв, і ледви чи тоді хто здогадувався, що характер її буде виходити далеко поза ввічливости міжнародньої куртуазії, звичайної й навіть обовязкової при візитах і контрвізитах начальників держав. Розвиток подій, особливо подій останніх тижнів і днів, підняв цю протоколярно-церемоніяльну візиту до рівня високої політичної події. На черзі стоїть нині вагітне наслідками й можливостями питання: про віднову, очевидно в актуальнім змислі, давного, Едвардівського „сердечного порозуміння", „антанти".

„Сердечне порозуміння — сказав учора п. Думерг у відповідь королеві Юрієві V — буде найкращою запорукою европейського мира". Не рік, а то вже й кілька місяців тому, така заява не була би вийшла з уст французького президента: французька заграчнична політика на всіх кінцях світа щораз явніше йшла в розріз з політикою Англії — на Далекім і Близькім Сході, в півн. Африці, над Реном. Можливо, дуже ймовірно навіть, що від цієї візити воно зміниться — в цілости або значній части бодай.

Ініціятива до цього нового сердечного порозуміння вийшла знов, як при першому порозумінні, Едвардівському, від Англії. Чому? Це не тайна — горобці цвірінькають про це по дахах.

II.

Після війни Велика Британія спершу щораз різкіше розходилася з Францією. Метою британської політики було як найшвидше привернути европейську політичну рівновагу, захитану упадком Німеччини й Росії тай відбудувати Европу економічно, себто европейську витворчість і торговлю. З принципу цього Англія перша признала радянський союз й перша помагала стати на ноги Німеччині; вона, нехтувала залежну від Франції Польщу, приготовляла евакуацію Надренщини — все те поперек французькій політиці. Британці рахувалися з тим, що радянський союз буде настільки занятий працею над культурною й економічною відбудовою країни — нехайби навіть і на комуністичних засадах, що розкриється перед нею довга епоха мира й співробітництва з народами СРСР. Про рай і ідилю в світі англійці очевидно не мріли; вони мали на увазі тільки звичайні, буденні рахунки людських інтересів і здорового розуму.

В цьому вони перечислилися. Вони не зрозуміли й не доцінили психольоґії, чи то психопатольоґії того олігархічного гуртка, який держить у своїх кіхтях провід радянської політики в Москві.

Присвятити всі моральні сили і матеріяльні засоби буденній праці над підємом безприкладно темної й нужденної стоміліонової маси? Ще чого! Це таке прозаїчне, таке нецікаве! І — додамо — таке довге і таке важке! Ні, вони, бачите, вище ширяють: і китайців їм треба ущасливити, і англійські маси культурно піднімати, і французів розуму навчати, і — чого ще хочете? Пророки й ущасливлювачі людства, тай годі! Біда тільки, що є ще в світі народи й держави, яким московсько-комуністичний рай не пахне; ну, і вони бороняться, проклятущі!

III.

Визивана і безупинно провокована Англія, коло 1924 р., радикально перегрупувала свою політику супроти Радянського Союзу і в звязку з тим цілу свою політичну діяльність у світі. Закинений, як зайвий і відсталий, союз з Японією відновлюється; союзниця Радянського Союза, Німеччина, щораз більш діймаючо відчуває англійську нехіть; на Польщу натомість сплівають благодати англійської опіки. А тепер нарешті робиться спроба переґрупувати в британськім змислі цілу систему французької політики...

Чи останнє справді вдасться, і коли вдасться, та в якій саме мірі, — нині сказати годі. Але певне й безсумнівне вже тепер одно: що московські пророки й ущасливлювачі вспіли досі ущасливити одну-єдину тільки Польщу. Тай це — не в такому змислі, як їм воно бажалося. Польща зовсім не збирається пірнути в комуністичний рай — в цьому московським пророкам не повезло. Натомість завдячує Польща їм, і тільки їм, свої безперечні дипльоматичні успіхи в обличчю британського тай взагалі анґльо-саського світа. Від „макіявельського" (макіявельського — навиворіт) приїзду Чічеріна до Варшави, приїзду, який славиться в радянській пресі ніби Бог зна, яке зручне і додатне діло, — пішли вгору польські шанси в анґльо-саксонськім світі і йдуть в гору безвпинно. Це єдиний великий і безперечний „успіх" радянської дипльоматії — самі бачите, який це успіх.

На абсурдах побудована система веде до абсурдних наслідків. Інакше й бути не може.

Заграчнична політика радянського Союзу потребує основного перегрупування.

Політиці китайських авантур повинен прийти кінець. Якщо не розуміє цього Москва, то Харків повинен це зрозуміти і пригадати Москві: „Іміяй уші слишати, да слишит"...

В. Левицький.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Село, місто та інтеліґенція.

Наслідки нашої визвольної боротьби виявили нам неодну кардинальну правду, на яку ми перед тим вправді дивилися, але видіти та оцінити її не вміли. Між іншим нині кожному ясне, що недостача національно освідомленого міського елементу перекреслювала надлюдські нераз зусилля українських армій, ваготіла над нами немов кара за попередні занедбання міст. І не диво. Ми поклонялися від перших початків нашого національного відродження в літературі, в піснях, в політичній і суспільно-економічній та соціяльній боротьбі, в кожній ділянці нашого національного життя майже виключно селу. Були час до часу доривочні спроби організації міст, з відчутої потреби солідаризму інтересів села з містом, одначе домінувало поняття, що як місто не наше, то можна обходитися без нього. Показалося, що ні. Війна за державність висунула в першій мірі і на перший плян боротьбу за Київ, Львів, Харків, Станиславів, Перемишль, Одесу, за вузлові центри, одним словом за міста! Повною самовідречення і завзяття була, наприклад, боротьба селянина вояка на вулицях Львова, одначе вже в зародках носила в собі елемент розпучливої непевности, бо селянин, необізнаний з містом, інстинктовно відчував, як легко і зручно поконував його хитрістю і знайомістю терену львівський „андрус". Село, це безумовно найпевніша основа нації, це запасовий матеріял для підтримування національного характеру міста та всеж двигуном і мозком нації є не село, але місто. Без українського міста українське село, це нація без хребта, що зі землі вгору двигнутися не в силі. Це доказує нашій інтеліґенції, цьому провідникові народу, наше дотеперішнє життя і наказує взятися до українізації міст.

Та чи аж до українізації? Статистика тут і там побіжно в самому Львові зібрана, каже, що і Львів є в списах український, лиш чужими фарбами підмальований і тому його українськість не дуже видна на зовні. Він у статистиці, в організаціях, а частинно і в розговірній мові польським записаний, та не в душі. Богато було у Львові перед війною нашого міщанства, ремісників, купців, челядників, практикантів, а тим більше робітничих мас. Їх по війні у Львові і в інших містах куди більше, як перед війною! Одначе цей міський елемент, розпорошений по закутинах, позбавлений рідного духового проводу і підтримки, прилипає так, як прилипав перед війною, до чужих організацій, немов розсипаний залізний пилок до магнесу і поволі забуває за своїх, так як вони за нього, бо нашої магнітної сили нема. І не один наш жовняр поляг на вулицях міст з руки свойого може таки чоловіка, що його батько недавно село покинув, а син от так з авантурничої похопности, що міський елемент характеризує, за врученний йому чужою рукою кріс вхопив. Може й не зробив би був цього, як був би хто бодай на день перед тим підійшов до нього. Наплинає безупинно молодий нарибок до міст. Та чи знаємо ми за нього, чи маємо бодай списки, чи впроваджуємо в наш світ? Є й такі між старшими, що їм визвольна війна пригадала, хто вони, є богато молодих талановитих ремісників, челядників та робітників у всіх ділянках ремесла й промислу, що війна їх души гартувала, та, на жаль, оставлені самим собі на своїх забувають, бо і звідки їм знати своїх, як ніхто до них не підійде, до своєї організації не запровадить.

Скаже може дехто, що саме у Львові такі організації є, отже годі на їх недостачу нарікати. Одначе годі покликуватися хотьби на істнування трьох чи чотирьох міщанських товариств у Львові, що статути мають, засідання виділу скликують, раз в рік свячене влаштовують і річні збори відбувають, бо і в найповажнішій з них, що найменше тисячку членів повинна легко згуртувати, на сьогорічних заг. зборах явилося несповна 30 учасників. А знов одна від хвилі свойого заснування ще перед війною аж досі найменшої діяльности не проявила, хоч її основателі і члени виділу здорові та дужі по місті ходять. Та й інші споріднені установи не кращі. Тому не диво, що богато міщан, війною з невіжества збуджених, почали так само веґетувати в під- чи півсвідомому національному життї, як ці товариства, не диво, що ні ремісники, ні купці не знають наших консументів, ні навпаки, консументи купців ремісників і взагалі продуцентів. Вони на нас нарікають, що їх оминаємо та в чужих купуємо, а ми, що нема наших ремісників, а як є наші, то нам байдужі, бо вже не наші. Не знати часто, чи і до кого учня на науку ремесла дати, ні кого порадитися, бо хоч у всіх цих товариствах є в статутах бюра поради, та порадити нема кому. Про звязки сільських продуцентів з міськими нема що й згадувати.

Годі складати вини на незрілість нашого міського елементу, бо хоч богато є між ними обдертих чужими впливами з національних ідей, то зате богато є таких, що з вдячністю витають кожного інтеліґента, що хоче з ними працювати. Вони самі знають і відкривають ці великі прогалини, які в них є, та просять інтеліґенцію допомогти їм в їх намірах і праці. Приклад, львівська „Зоря". Отже не українізації міст, а організації міського населення треба, треба занятися тими, що безупинно до міст напливають і будуть напливати. В цьому напливові як раз є поважна, природна допомога нашого села містові для його національного характеру. Тут одначе вже повинна почати ся роля міської інтеліґенції. Давну її привичку жити лише селом, зі села і для села а занедбувати працю для організації нашого міського населення, для звязання його зі селом, треба безумовно понехати, бо це загрожує знов сумною прогнозою на будуче.

Представники львівських товариств „Зоря", „Міщанське Брацтво" і „Купецьке Товариство" створили в цих днях за ініціятивою „Зорі" спільну комісію для організації міського продуцента у Львові і в інших містах краю. Це початковий крок, з якого можуть вийти поважні наслідки, якщо інтеліґенція повитає цей їх почин не словами признання, а співпрацею і у Львові і по всіх наших містах. бо хта

до організації міщанства не прикладає рук, цей плекає в своїй душі і в душах окружения культ занепаду українських міст. А стара короткозорість і гріхи вже повторюватися рішуче не повинні, тим більше в нинішніх часах.

М. Творидло.

Так мовив homunculus!

Як можна було передбачити.

Наша побіжна замітка з приводу оснування тзв. „Української Партії Праці" (до речі кажучи, складається вона в більшости з перманентно безробітних людей!), як можна було передбачити викликала репліку нових вождів „трудового" народу. По своїому звичаю відкладаючи скажену репліку (з огляду на хронічну недостачу матеріялу) на пізнійше, вже в останньому числі свого кальонного органу помістили вони замітку під написом: „Конспіративна чи льояльна"? З поспіхом школярів рвапулися вони до буденної друкарської помилки (замість легальна зложено: льояльна) і почали свої горячкові вигуки в питомому собі сосі. Не вважаючи на те, що ще перед виходом „Ради" ми спростували ту друкарську помилку, хоч вона для кожної, сяк-так освіченої людини була наглядна, наші „працьовники" почали „валяти" мучеників. Мовляв, „Діло" журиться, чи нова партія (що нового в ній?) є „конспіративна чи льояльна", бо для „Діла" *tertium non datur*. Очевидно, ми здержалися із якими-небудь замітками тому, що справді важко нам зорієнтуватися, „наскільки нова партія вважає себе конспіративною чи легальною", а не наскільки вона є такою. Цю ріжницю між суб'єктивною й об'єктивною оцінкою своєї правовости повинні зрозуміти навіть секретарі „партії праці", а не то голови. На жаль, як бачимо, вони не вийшли ще зі школярського возрасту і тому лепечуть, пави... мукою про запарляментарність, штубацтво і поліцейськість. Це хіба досадно характеризує ментальність і нахили наших „працьовників". Творці „партії праці" досі вели свою акцію наскрізь конспіративно, ховаючись за чужі плечі, лаючи зпоза плота, „організуючи" в закамарках. Конспіративними засобами ведуть вони свою спасенну акцію й тепер. Хоч від „зізду" „працьовників" минув уже тиждень, ще й досі маси, серед яких збирається працювати „партія праці", не знають ані її платформи, ані простолінійної тактики, ані ходу „зізду", ані скількости учасників, ані змісту дискусії. Згадується тільки (і то аж в другому після „зізду" числі „Ради") про якийсь вновімовий „Ініціятивний комітет", про обіздку 30 (тридцять) повітів (яких?), про якісь „заінтересовані круги" (що за круги?), про „провізоричну організацію", про участь в „зізді" „делегатів" 18 повітів (хто їх делегував?), в „прочі (так таки написано: прочі!) делегати прислали письменні заяви" (що то за делегати, що присилають письменні заяви?) і подібні історії в безконечність. Чиж це не конспірація? А на кінці цього „дипльоматичного" звіту читаємо:

„Управа УПП має з уповажнення зізду скласти на основі цих основних тез програму і устійнити політичну тактику діяльности партії (отже „партія праці" вже є, але нема ще ні програми, ні тактики!), а зокрема подати в найкоротшім часі передусім основний плян практичної позитивної праці".

Чи не здається вам, що сидите на турецькій проповіди, читаючи такі комунікати? Не лише нема програми і тактики, але й пляну позитивної праці. Отже що є? Чи може „позитивну працю" мають репрезентувати ті, що фігурують під комунікатом, себто ті, що ніколи позитивно не працювали, лише валили і руйнували все, а й нині стали одним засвом в ріжношерстній фаланзі проти Українського Нац.-Дем. Об'єднання, стали розвальним знарядцям проти організованого українського національного табору?

„Поліційний світ, про який згадує „Рада" є тісно звязаний з конспірацією і тільки такий світ міг зродити нових „працьовників".

„Щодо УПП, то, скільки ми поінформовані — пише „Рада" — вона не буде ані конспіративною, ані льояльною (помішання на ції точці). Конспіративною не буде, бо вестиме акцію явно, а льояльною не буде, бо... не хоче робити УНДО конкуренції".

Коли вже пішло на льояльність, то Українсько-Нац.-Дем. Об'єднання є справді льояльне у відношенні до українського народу, а нові „працьовники" конспіруються перед ніким іншим, тільки перед українським громадянством. А конспіруються вони тому, щоби при допомозі патьомкініяди робити враження якоїсь великої і могутньої організації; конспіруються, щоби громадянство не побачило їх слабости, смішности і моральної та інтелектуальної нужди. Конспіруються і пишуть: „скільки ми поінформовані". Бідні, і вони теж непоінформовані та ще почнуть для більшої конспіративности друкувати до себе відповідні заяви в „Раді", як це недавно робили пп. Л. Петрушевич і К. Личковський, перший дійсний, а другий відповідальний редактор того органу з приводу розсадженої ними Організації українців м. Львова.

Українські Жінки!

Отсе перший раз кличуть Вас до виборчої урни. Перший раз маєте нагоду покористуватися правом кождого громадянина: рішати про добро громади і впливати на долю власного народу.

У виборах до громадських рад маєте право нарівні з мущинами вибирати громадську старшину і самі бути вибраними до громадських управ.

Памятайте, що кожда з вас, коли скінчила 21 літ, піде рамя об рамя з мущинами до виборів і скріпить своїм голосом український національний фронт!

Тямте, що йти до виборів мусите, бо це ваш святий національний обовязок, бо цього вимагає добро ваше і ваших дітей!

Не слухайте тих, які кажуть, що жінці до громадських справ мішатися не треба, що місце жінки в хаті, а громада — це діло мущин. Це неправда!

Нема ніодної громадської справи, яка не доторкала би Вас в рівній мірі як чоловіків. Хібаж Вам може бути байдуже, хто стоїть на чолі громади, — чесні і характерні одиниці, чи наказні війти?! Чи не лежить Вам на серці лад, порядок і добробут громади? А опіка над сиротами і бідними, а вплив на школу, в якій учаться Ваші діти, а чистота і порядок по дорогах і хатах, а здорові і чисті керниці, а боротьба з недугами і пиянством, а публична мораль — чиж це не є справи, які обходять Вас, жінок? А ті всі справи належать до громадської старшини і ними всіми Ви мусите цікавитися!

Бо громада — це велика родина. І так як родині потреба не лиш батьківського розуму, але і материнського серця, що відчуває потреби і терпіння своїх діточок, так і громаді треба материнської дбайливости за добробут, здоровля і моральну силу громади.

Нехай кожда з Вас буде громадянкою — патріоткою у власній хаті, а жінкою — матірю у громадськім житті!

Значіння жіночої праці в громадській самоуправі зрозуміли віддавна чужі культурні народи, а головно американці і в Америці жінка — радний, жінка — війт і жінка — бурмістр, навіть у великих містах, є буденною появою.

І Ви, Українські Жінки, не лишайтеся позаду культурних народів світа! Кожда з Вас, що скінчила 24 літ життя, має право бути вибрана до громадської ради. Скористайте з права і виберіть у раду побіч мущин найрозумніших і найсвідоміших жінок!

На Вас, Українські Громадянки Галицької Землі, при зближаючихся виборах тяжить подвійний обовязок. Бо не лиш підете самі до виборчої урни, але також подбаєте про становище своїх найближчих, своєї рідні. Вашим обовязком є додати завзяття і святого запалу свойому чоловікові, синові, братові. Допильнуйте, щоби в день виборів ні один з них не остав вдома, коли кличе громадський обовязок!

І ще один важний, преважний обовязок тяжить на Тобі, Українська Жінко! Тим обовязком є довести до згоди й об'єднання в одному національному фронті всіх українських сил. Геть особисті і партійні свари! Не пора на партійну гризню, коли над головою горить нам дах! Завданням Вашим стати чинником єдности, любови, зрозуміння і вирозуміння всіх дітей одної матері України!

Українські Жінки! Поборіть пересуди щодо Вашої незрілости! Дайте доказ своєї національної і громадянської свідомости! Покажіть, що розумієте вагу і значіння громади! Нехай ніодна не відтягається від сповнення національного обовязку!

Вибирайте у раду чесних і розумних людей, мущин і жінок, свідомих українських патріотів!

Ваш голос важить сьогодні при виборах так само, як мужеський! Хай день виборів буде для Вас великим, святочним днем!

ЗА ЖІНОЧИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ:

Ст. Барановська. М. Рудницька. О. Шепарович.

Вага пластових таборів.

Де і як проведуть вакації українські пластуни.

II.

Минулого року мав я нагоду перебути кілька днів у таборі новиків у Корчині, а опісля підчас триднево́ї „стрічи" пластунів на Соколі біля Підлютого. Тамто пізнав я ближче працю, забави, поведення і взагалі спосіб життя наших пластунів. А те, що я бачив, так захопило мене та інших гостей, що ми постановили доложити старань, щоб як найбільше молоді приєднати для пластової ідеї. Бо й команда дбайливо і вміло веде нашу молодь, і засоби, якими пластовий табор розпоряджає, відповідають тим усім гігієнічним вимогам, про які ми на початку згадували.

„Сокіл" — це поляна в лісистих горах біля Підлютого над рікою Лімницею, яку митрополит Шептицький дарував нашому пластові на уладження пласт. табору. На висоті 600 метрів понад рівнем моря, зі всіх сторін захищена шпильковими деревами й окружаючими горами, легко нахилена до полудня, на ґрунті скрізь сухім і незачищенім ніякими давнішими осадами — лежить ця поляна серед чудової природи і має всі прикмети доброго гірського літнища. Бальсамічні випари шпилькових дерев наповнюють воздух і приневолюють до поглибленого віддиху. Гористий терен змушує серце до збільшеної праці і скріплення серцевого мяза. Зменшений тиск воздуха причиняється зі своєї сторони до збільшеної праці легенів та серця, до приспішення переміни матерії, до поправи крови і до побільшення апетиту. Вкінці гірське сонце і кліматичні впливи гартують тіло і роблять його відпорнішим супроти простуди й інфекційних хоріб. Словом — ціла природа там дбає, щоб нашу молодь вилічити зі шкід, набутих наслідком негігієнічного життя по містах і щоб її скріпити до боротьби з тими шкідниками. Щоби вповні використати кліматичний вплив побуту нашої молоді на Соколі, пластова команда подбала про відповідне поміщення, вдживлення та фізичне й духове виховання.

Поляну вирівнано і пристосовано вчасти на майдан для фізичних вправ, вчасти під будову курінів і інших будинків. Минулого року викінчено два курені і кухню вовз з харчевим магазином, а цього року має́ться добудувати два дальші курені. Мин. року діставали пластуни тричі денно горячий харч, а цього мають одержувати чотири рази. Фізичне виховання полягало на вільноручних вправах, легкій та тяжкій атлетиці, грі в кошиковий мяч, піонірській праці біля вирівнання майдану, купелях у Лімниці і прогульках у сусідні околиці. Весь час у пласт-таборі є пластуни під доглядом лікаря, який з початком таборування всіх учасників оглядає і нотує їх стан здоровля, а з кінцем побуту в таборі порівнює, оскілько вони скріпилися на силах і здоровлю. Слід зазначити, що поруч з тілесним скріпленням збогачувалася і ублагороднювалася їх духова істота. При всякій нагоді: при витанню або при віддаванню почести пригадувано собі взаїмно, що обовязком кожного пластуна поступати згідно з пластовим кличем: сильно, красно, обережно й бистро. Дальше вимагається від пластуна, щоб був у відношенні до інших: словний, чемний, братерський та справедливий. У відношенні до старших: карний; у відношенні до себе: пильний, ощадний, совісний, дбайливий. Вплив цього морального виховання можна було помітити навіть у новиків за кількох тижнях побуту в таборі. (Новики, це: молодші пластуни до 14. року життя).

Одна з найгарніших хвиль пластового життя — це так звана „ватра", яку уряджується з нагоди пластового свята на вільнім воздусі. Вона є символом змагання пластової молоді до світла, правди й волі. „Ватра" зачинається пластовим гимном, в якому молодь обіцює придбати славу Україні. Слідують співи, деклямації, вистави, а кінчиться все пластовою присягою-молитвою, в якій молодь присягає жити для добра українського народу.

З повищого короткого представлення бачимо, що пластові табори є великим добродійством для молоді. А що з початком липня відкривається перший табор на „Соколі", то вже тепер повинні батьки робити старання, щоб їх синів принято до табору. Занедбання цеї повинности було би злочином як супроти власних дітей так і супроти власного народу. Цього року Верховна Пластова Команда організує на Соколі три пласт-табори: в липні для пластунів, у серпні для пластунок, а у вересні для старших пластунів (себто студентів вищих шкіл). Крім того організується один пластовий табор у Головах в Косівщині, один водний табор пластунів над Дністром і табор новиків в Ясені коло Сокола.

Вкінці позволю собі висказати кілька бажань дотично пласт-табору на Соколі: а) з огляду на важність соняшних купелів належало би призначити час між 11 і 13 год. в полудне на соняшні купелі; б) слід домагатися від пластунів, щоби привезли зі собою до табору подвійні або такі грубі коци, щоб могли спати під шатрами або навіть під голим небом; в) щоби піонірська праця не тревала довше, як 4 години денно; г) а що найважнійше, щоби всі заняття відбувалися абсолютно точно в означеній годині. Може тоді наша молодь позбудеться нашої національної прикмети — спізнюватися і бути неточними.

Д-р В. Вербенець.

Радянська Україна.

Находка незнаного рукопису Шевченка.

Одна з телеграфічних агенцій приносить вістку з Києва, передану через Москву, що академік Сергій Єфремов найшов у жандармських архівах незнаний досі рукопис Тараса Шевченка. Рукопис походить з 1844 р., а забрали його жандарми в часі ревізії у домі Миколи Костомарова в 1847 р. у звязку з арештуванням кирило-методіївських братчиків.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

З виборчого руху.

Віче в Гостові, товмацького повіту.

Заходом повітової народньої організації УНДО, відбулося в неділю 15. травня 1927 року в Гостові, повіт Товмач, віче в справі виборів до громадських рад. Віче відкрив о. Микола Стрийський на внесок якого вибрано до президії віча господарів Антона Гуйдаша і Івана Мельничука, секретаром Дмитра Федюка. Вичерпуючий реферат 2-годинний виголосив д-р Степан Дрогомирецький з Отинії. — Референт представив річево законний обсяг ділання громадських рад і війтів, та на прикладах виказав цілу низку надужить теперішніх наказних війтів. — Дальше обговорював важніщі постанови обовязуючої виборчої ординації і постанови проєктованого нового закону ухваленого на комісії адміністраційній. Вкінці начеркнув тактику поступовання при тих громадських виборах. У вічу взяло участь ціле село як мужчини так і женщини. — Віче випало величаво і поважно і було манфестацією нашої сили. — Правні поради у виборчих справах з рамени комітету буде подавати в своїй канцелярії адв. д-р Дрогомирецький.

Лет Америка-Европа без причалювання.

Льондон, 22. травня 1927.

Американський летун Ліндсберґ, що почав лет понад Атлантиком дня 20. травня, за перших 8 годин перелетів 1400 км., себто літак робив 175 км. на годину. Дня 21-го травня бачили літак Ліндсберга в 15. год. над морем 100 англ. миль від рогу Валєнсія (в Ірляндії).

Париж, 22. травня 1927.

Летун Ліндсберґ осів на аеродромі Ле Бурже (біля Парижа) в год. 20·22 хвиль. Лет Ліндсберґа заскочив його товаришів-суперників (Чемберлєна, Бертранда і Бирда), що скорше як він задумували летіти понад Атлантиком. Ліндсберґ наймолодший з усіх згаданих летунів. Його літак найменший з усіх трьох апаратів, що вибиралися в подорож, найгірше виеквіпований, має найслабший мотор і не має надаючої радіостації.

Зміна анґл.-франц. фронту супроти СРСР.

Льондон, 22. травня 1927.

Часописи одноголосно зазначують, що заноситься на зміну англійської політики у відношенні до СРСР. Англія не лише виповість торг. договір із 1921. р., але зірве теж дипльоматичні взаємини з СРСР. Тому, що СРСР не може зректися торговлі з Англією і виректися кредитів, які останніми днями дістав у Льондоні, то англійська нота зажадає від большевиків відкликання спец. привілеїв і зліквідування больш. представництва в Англії. Більшовицьким фірмам полишиться право вдержувати торг. взаємини з Англією на власне ризико.

„Уестмінстер Гезет“ пише, що англійський кабінет переконаний про повну безвиглядність большовиків у відношенні до Англії на континенті і тому не треба буде зривати дипл. взаємин.

„Морнінґ Пост“ подає з Парижа, що французький уряд тепер переконаний, що не може нічого сподіватися від большовицького уряду та що порозуміння між СРСР і Францією, яке тому кілька місяців було можливе, нині вже зовсім не береться під увагу.

Гінденбурґ їде до Москви?

Відень, 22. травня 1927.

„Н. Фр. Пр.“ повідомляє з Берліна, що президент Німеччини Гінденбурґ відвідає в найближчім часі нім. посла у Москві в його посілостях. Можливо, що при цій нагоді відбудеться політична розмова, що не лишиться без значіння для закордонн. нім. політики.

Делеґація ППС проти розписання виборів.

Варшава, 22. травня 1927.

У вівторок віцепремієр Бартель прийме делеґацію організації ППС із Сх. Галичини в справі розписання куріяльних виборів до громад. Делеґація буде домагатися вивели розписаних виборів.

Вибори до міської ради у Варшаві.

Сутички. — Напад на посла. — Ранені й арештовані.

Варшава, 22. травня 1927.

Нині відбувались вибори до міської ради при сильній аґітації виб. аґітаторів. Виборців возили автами до виб. льокалів. Поліція мусіла безпереривно інтервеніювати. В ріжних місцях міста доходило до авантюр і сутичок, що кінчились інтервенцією рятункової стації. За весь день арештовано більше як сто людей, в цьому найбільше комун. аґітаторів. На редакцію „Гайнта“ виконано напад. Коли на подвіря редакції приїхало авто, щоби забрати аґіт. матеріяли, товпа стала бомбардувати камінням ред. льокаль і хотіла вдертися до редакції. Поліція арештувала 1 аґітатора. До авантюр приходило і між аґітаторами Н.Ц. і ППС. На одній вулиці товпа здержала авто, яким їхав пос. Левінсон і інші жид. діячі. Товпа знищила транспаренти, а пос. Левінсона і його товаришів побила до крови. В центрі міста перебіг виборів був спокійніший, але і тут приходило до сутичок між КОП (12-ка), ППС, і 25-ою. Було кілька осіб тяжко ранених. В ночі з суботи на неділю комуністи (котрих лісту уневажнено) вивісили транспаренти з протидержавними написами. Ті транспаренти і прапори поліція сконфіскувала й арештувала 32 комуністів. Рятункова стація занотувала богато ранених, у цьому 14 жидів. Побито теж жид. ред. бундівця Михалевича.

В 139 округах можливий є такий уклад мандатів: ендеція 40 мандатів (давніше 61); жид.-нац. бльок 25 манд. (20), соціялісти 23 або 24 манд. (себто без зміни), травневий табор 15 манд. (6), Бунд 8 манд. (5), НПР 2 манд. (2). Крім того припаде ще небогато мандатів на менші групи. Богато голосів уневажнено. В 70 виб. округах було уневажнених 12 тис. голосів. Оконечного висліду виборів слід сподіватися в понеділок передпол.

Ліквідація „Страж-и Народов-ої“ в цілій Польщі.

Варшава, 22. травня 1927.

На основі рішення мін-ства внутр. справ замкнено на терені цілої держави діяльність „Страж-и Народов-ої“, а то тому, що діяльність її противилася її статутам. Під покришкою боротьби з протидержавними елементами Страж вела діяльність, яка захолочувала спокій і порядок у державі. В льокалі Стражі в огнетревалій касі найдено ручні ґранати, зброю, вибухові матеріяли і хемікалії для виробу бомб, що витискають сльози.

Зїзд шкільних кураторів.

Варшава, 22. травня 1927.

В половині червня ц. р. мін-ство освіти скликає зїзд усіх краєвих кураторів шкільних округів. Зїзд матиме адміністраційно-організаційний характер і потреває 3 дні.

Великий політ. процес в Луцьку.

Дня 23. травня ц. р. починається в окружному суді в Луцьку великий політичний процес 61 українських селян, обвинувачених за приналежність до таємної організації, що мала на меті викликати повстання проти Польщі та відірвати таким чином українські землі від неї. Так твердить акт обвинувачення, а рівночасно видно з нього, що тією таємною організацією мала бути комуністична партія Західної України (КПЗУ). Цей процес є немов би продовженням відбутого в листопаді та грудні м. р. монстр - процесу українських селян у Володимирі. Сам акт обвинувачення обіймає 60 сторін друкованого письма в аркушевому розмірі. Акти розправи мають аж 14 томів матеріялу. Процес протягнеться коло 5 тижнів. До справи покликано 100 прокураторських свідків і 200 від обвинувачених.

Зі спорту.

Україна (Львів) — Скала (Стрий) 9 : 0 (5 : 0).

До високоцифрової перемоги дійшла Україна дуже легко, бо її противник показався значно слабшим і то у всіх своїх складових частях. Видно, що стрийська Скала підупала, бо мин. року її сила, розгін і запал були куди замітніші. Показалося це найкраще після того, як Україна здобула першого *goal-a* (з карного), бо до того часу Скала ще якось держалася. Від того моменту здепримована дружина Скали стратила десь свій запал і охоту, наслідком чого Україна ще до павзи викувала у її ворота дальші 4 *goal-i*. У павзі воротар Скали пропустив ще 4 *goal-i* у свої ворота, за що одначе не спадає на нього тяжка вина. Таким чином Україна перемогла у відношенні 9 : 0. Бramки стрілили: Терлецький 3, Кобзар 2, Любчак 2, Мурський 1, Петрів 1. Суддював справедливо п. В. Стоцький. Присутних до 250 осіб.

Кошикові змагання в Перемишлі.

Спартанка—Весела Громада 8 : 5.

В рямцях величавого свята „Спартанки“ (про що обширніше в черговому числі) відбулися змагання в кошиківці за мистецтво Перемишля між „Спартанкою“ і „Веселою Громадою“ з вислдом 8 : 5 у користь „Спартанки“. — В „День Українського Спорту“ у Львові (29. травня ц. р.) відбудуться фінальні змагання в кошиківці за мандрівну нагороду „Союза Українок“ між „Спартанкою“ і „Скуд-ом“, безпосередньо перед змаганнями в копаному мячі між „Русєю“ з Ужгороду й „Україною“.

†

Надзірна Рада і Дирекція „Народньої Гостинниці“ повідомляють, що член Надзірної Ради

Михайло Самосій

упокоївся дня 22. травня 1927 р. в 39 р. життя.

Похорони відбудуться дня 24. травня 1927 р. о год. 4-тій з полудня з крипти оо. Бернардинів, на які запрошується членів стоваришення і знакомих покійного.

У Львові, дня 23. травня 1927.

НОВИНКИ.

— Почтові складанки розсилаємо з нинішним числом, та просимо П. Т. передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплату належить присилати прямо до Адміністрації, яка на місяць червень 1927 р. виносить 4·50 золотих.

— **Ревізії.** В суботу 21. травня ц. р. перевела львівська поліція основну ревізію в помешканні ґімназійного ученика Федорука Льва, що мешкає при замарстинівській вулиці 243. Ревізія тривала від 6—9·30 год. ранку.

— **Поліція фабрикує поляків.** До нашої редакції зголосився будівельний робітник Юхницький Василь і показав свіжо йому виданий львівською поліцією „*dowód osobisty*“ Ч. 21815|1258|27, в якому стоїть чорне на білому, що Юхницький Василь родом з Вороняк біля Золочева є по національности поляк греко-католицької віри. Не звджаючи на прохання названого робітника, щоби йому вписати в рубриці про національність назву: українська, урядуючі в пашпортовому відділі урядники рішили таки проти його волі зробити його поляком, бо „*przecież* — казав дотичний поліцай — *pan jest takim człowiekiem jak ja, a ja jestem polakiem, to dlaczego pan nim być nie może*“? Ось і арґументація! Виходить, що львівська поліція самоозначує українців проти їх волі на поляків. А деж в такому випадку польська конституція і хто повинен стояти на її сторожі? — Здається, що у львівській поліції вона повисла на кілку.

— **Розвязане віче льокаторів.** В неділю в Технольоґічнім Інституті при вул. Булярда відбулось віче льокаторів і субльокаторів. На вічу явились також організатори „Союзу бездомних льокаторів і субльокаторів“. Між обома таборами прийшло до словної перепалки і сутички. Тому Тов. охорони льокаторів перенеслося поза салю інституту. На вулиці вдруге прийшло до бійки, тому комісар поліції розвязав віче.

— **Підвишка ціни цукру.** З днем 20. травня піднесено ціну кісткового цукру на 6 зол. на мішку. В детайльній торговлі підвишка ця виносить 10 сот. на 1 кг.

— **Самозванчий екзекутор податків.** Львівська поліція арештувала слюсаря Иосифа Евгена Качоровського, родом з Тернополя, 45-літнього, якого пошукувала вже давно за всякі кримінальні злочини а передовсім обманства і крадіж. У Львові зробився Качоровський самозванчим екзекутором маґістрацьких податків і виконував ті обовязки солідно. Збирав податки від нерухомостей, від льокалів, від собак, від водотягів, газу і т. п. Суми, якими вдоволявся хитались від 10 до 1000 золотих. Висота податку залежала від клієнта. Попри те робив збірки на добродійні ціли. Взагалі зібрав він таким чином, як виявляється, коло 100.000 золотих. Словом добре заробив. Думають, що робив це в порозумінні з якоюсь спілкою.

— **Зручність злодіїв почтових грошей.** В Німеччині арештували остаточно давно пошукуваних справників величезної крадіжи на пошті в Корольівській Гуті. Великою допомогою в відкритті злодіїв було те, що Цеслік, головний справник крадіжи, прибувши до Офенбаху, звернувся до одного з банків франкфуртських за виміною пів міліона золотих на німецькі марки. Висота такої суми розбудила з банкового урядника здивування і підозріння. Урядник виплатив Цеслікові 1500 марок зачету, а рівночасно повідомив про те поліцію. Поліція очевидно арештувала Цесліка та його спільників, а при тім ствердила, що вкрадені гроші перевезено через німецько-польську границю в ляльці, яку при переїзді тримала в руках дитина Цесліка. Таким чином польська влада остаточно дістане в руки виновників величезної крадіжи.

— **Нова чинна зневага Мілюкова.** Польська агенція телеграфічна повідомляє, що б. міністер закордонних справ першого рев. уряду кн. Львова, Мілюков приїхав до Талі (Ревель) і виголошував там виклад. В часі викладу 14. травня зневажив його чинно б. офіцер армії Юденіча Іяков, що притім назвав Мілюкова канальою. Іякова арештовано. Арештований заявив, що вважає Мілюкова виновником руїни б. Росії.

— **Горить ліси.** На Сибірі в емсейському краю вибухла пожежа лісів на великих просторах. Місто Єнисейськ і Красноярськ окружені полумінням та димом.

давлючих місів. Пожежа поширюється в напрямі на місто Тюмень. Якенебудь ратункове акція неможлива.

— **Населення Парижа.** На основі конскрипції з 7. березня 1926 р. виходить, що нинішній Париж вираховує 4,628,637 душ населення. З того в самому Парижі живе 2,781,478 душ, а на передмістях 1,757,208 душ.

— **Відкопування міста Геркулянум.** Дня 20. травня ц. р. почато вочисто розкопування засипаного Везувієм міста Геркулянум. На початку розкопок був король Віктор Емануель і сам започаткував розкопки ударом бича в скамянілу лаву. Спеціяльні машини найновішої конструкції, приноровлені до розкопок, урухомлено на пробу, щоби задемонструвати вибраним методи розкопування. Машини, порушувані електрикою, мають вповні заступити мозольну працю робітників. Зараже першого дня відкопано маленький дімок, украшений мальовилами. Започатковані розкопки мають дати, як твердять учені, відкриття великої історичної ваги, бо Геркулянум було дуже культурне і богате місто, мало воно цінні бібліотеки, які матимуть неоцінену вартість, якщо їх вдасться відкопати в цілости.

— **Діти до Риманова.** З днем 1-го липня ц. р. відкривається діточа кольонія в Риманові. Зголошення до 20. червня ц. р. приймає А. Кишкевич, Перемишль, вул. Щитова 4. 2185 3—3

ПОЗІР! **САМБІРЩИНА!**

Загальні Збори

філії Тов-а Просвіта в Самборі

відбудуться

в четвер дня 26. травня ц. р. точно о год. 11-тій перед полуднем в салі Т-ва „Бесіда". Виділ філії просить українське громадянство о численну участь. 2206

З судової салі.

Епізод польської тюремщини.

Зізнання обв. А. Мельника.

Перший зізнавав обвинувачений Андрій Мельник. До вини не почувається. З початку було ведене слідство проти виконавців масакри над політ. вязнями, що мала місце дня 16. вересня 1925 р. Опісля розпочато знову слідство проти мене й тов. Слідкуючи за політ. процесами в цих мурах, ми стрічаємося з явищем катування політ. вязнів. (Предсідник перебиває і не допускає до змалювання тла подій). Предс. питає, чи були співи?

Обв. Мельник: Були, а причиною їх було бажання звернути увагу судових властей на нечуване побиття політ. вязня Василя Костенюка та спричинити покарання поліції. Попередні випадки побиття не були покарані, їх тушовано. Словної зневаги тюремних властей я не поповнив, бо такі слова, як це написано в акті обвинувачення, взагалі не знаходяться в моїому словнику.

Предс.: Чи ви ставили опір при перенесенню з келії?

Обв. Мельник: 16. вересня я був хорий і лежав у ліжку. Біля 3-ої год. мав я понад 38° горячки. Коло год. 6-ої ввійшов до келії ключник Марціпів і казав, щоб я збирався. Я заявив, що я хорий. Марціпів зачинив двері й відійшов. За хвилю двері знову відчинились і в келію ввійшло 6—7 дозорців. Один запитав: *Gdzie jest* Мельник? Я зголосився. В кілька секунд пізніше прийшов у келію стар. доз. Маліняк. Я почав одягатися. Я завважив, що Зибликевича й Зеленого, які сиділи зі мною, вже нема, їх десь відведено. Підчас того як я збирався, доз. Стан. Тріблінг забрав лямпу. Зробилося темно. Після невідомого мені змісту приказу Маліняка, дозорці кинулися на мене й почали мене бити. Перший ударив мене ключник Бор.

Після цього виволочено мене з келії за ноги на коридор і так тягнули мене з 30 метрів, при чому били та копали чобітьми. В половині дороги накинено мені на очі простирало і я не бачив уже, хто мене бє. На сходах, як мене взяли під рамена, я скинув якось простирало з очей. Тоді я побачив доз. Тріблінга, до якого я все (як і він до мене) ставився коректно і чемно; я звернувся до нього за поміччю. У відповідь на це він підніс ключ і вдарив мене сильно ключем. Далі виволічено мене на подвіря під каретку, де мене знову бито; між іншими копав мене доз. Собель. Перед кареткою я пролежав кілька мінут, поки не вкинено мене до каретки, де був уже Бігун. Я був весь экрівавлений, тільки в одній сорочці. Бігун мав плащ і мене ним обкрив. За якийсь час нас відвезено на Бригідки. З каретки винесли мене Зелений і Бігун. Я був півпритомний. Мене занесено до льоху ч. 3, де було ліжко без сінника й дощок, а тільки бетонова підлога. Я впав у обморок, а пробудився щойно рано. Рано я завізвав лікаря. Він мене оглянув і не сказав нічого. Так в льоху на заліяних прутах пролежав я четвер і пятницю і щойно в суботу перенесено мене до шпитальної келії. Там переслухав мене вперше слідчий суддя в присутности д-ра С. Федака, який у нього явився.

Предс.: То ви не ставили ніякого опору?

Обв.: Я ані пальцем не рушив. Я мав би цивільну відвагу признатися, якщо дійсно опір ставив би, бо це не принеслоб мені нечести. Але тут стверджую, що я ніякого опору не ставив.

Адв. д-р Мих. Волошин: Чи Ви осягнули ціль демонстрації?

Обв.: Так. В кілька днів опісля явилася у побитого вязня Костенюка комісія і переслухувала його.

Д-р Вол.: Які ушкодження тіла Ви мали?

Обв.: Зломано мені одно ребро, підбито око, на яке я довго не бачив, рани були по цілому тілі від цвяхів на підлозі, по якій мене тягнено, на нозі я мав рану невідомо від чого.

Д-р Вол.: Чи ви в суматосі припадково може когонебудь ударили, або трутили?

Обв.: Це було виключене. Мене тягнули за ноги по коридорі, а руками я підпирався, щоб охоронити хоч трохи голову і плечі. Якжеж я міг когонебудь ударити?

На запит д-ра Марітчака щодо обв. Зибликевича й Зеленого обв. Мельник каже, що не мав навіть змоги зауважити, чи вони ставили опір, бо товпа дозорців відділила його ще в темній келії від них обох і кудись їх поволікла.

По перерві зізнавав перший обв. Богдан Зелений. Він описував події з 16. вересня 1925 подібно, як його попередник. Обвинуваченого дозорці били на коридорі і на сходах. По дорозі він пізнав дир. слідчої тюрми Кольбергера і благав його, щоб дозорці його не били. Кольбергер звернувся до дозорців зі словами: „Не вільно бити!" — і на тім кінець. Хоче дальше оповідати, як його били, але предсідник перебиває: Тут справа не в тому, чи вас били, але в тому, що ви ставили опір.

З черги зізнавав обв. Коваленко. Описує хід подій у дні 16. вересня 1925, подібно, як попередники. Чув зойки і крики. Заглядав до візитирки і бачив, як катували Зибликевича, як волікли Мельника за ноги. Сподіючися всього найгіршого, убрався в пальто і спакував свої річи. Після того бачив знову, як волікли дальших вязнів. Потім прийшов до його келії доз. Маліняк і якісь дозорці з Бригідок. Маліняк сказав: Виходіть. Здойміть плащ і шапку і залишіть річи! Коли обвинувачений виходив, дозорці взяли його попід руки. Під сходами прилучився до них ще один дозорець, а на першім скруті стояв цілий гурт дозорців. Вони всі кинулися на нього і стали його бити. Били Бор, Тріблінг і інші. Потім скинули його зі сходів.

Обор. д-р Павенцький: Ви служили в рос. армії, опісля в нашій українській. Чи ви сиділи коли в тюрмі?

Обв.: Так.

Обор.: Чи ви стрічалися коли з такими випадками?

Предсідник: *Uchylam.*

Обв. Бігун зізнає, що на зазив вийти вийшов з келії без найменшого спротиву. Перший став його бити доз. Тріблінг, потім били його й інші.

Обор. д-р Ганкевич: Яка була причина вашого перенесення?

Обв.: Я довідався від слідчого судді, будьто би я мав намір утекти з тюрми. Це очевидна нісенітниця.

На дальше питання оборонця обв. Бігун оповідає, що посмітюх Анджей Мацкула оповідав йому, що чув, як дозорці змовлялися, щоб його (Бігуна) побити. Опісля розказує, що їхав у каретці разом з помасакрованим Мельником і Зеленим. Лікар був у нього аж 5-го дня. Закровавлене його білля віддано до управи тюрми.

З черги зізнавали обвинувачені Кранц, Вайнштайн і Роман Барановський. Зізнають згідно, що опору не ставили, але всеж таки їх немилосердно побито. Обв. Барановський каже, що його били дозорці в присутности доз. Маліняка і Морозовського. Морозовський казав до дозорців: Бийте, але не по очах, бо будуть знаки.

Обв. Воробець зізнає, що був у памятних днях вересня 1925 хорий і лікар призначив його до шпиталю. Ще в полудне сказав йому: *Pan najlepiej robi, że stąd idzie.* Це доказ, що все, що сталося вечером, було заздалегідь приготоване. Обвинуваченого витягнули з келії на коридор доз. Бор і Соболь. Вони разом з іншими волікли його за руки і по дорозі копали ногами. Найбільше копали доз. Шпулярж і Гречинський. По дорозі побачив доз. Мельника і на його просьбу, щоби став в його обороні, він відтягнув Шпулярджа і сказав до нього: *Nie bij, on chory.* Коли обвинуваченого вели до каретки, Шпулярж копнув його до каретки. Ніякого опору не ставив і не міг ставити.

По зізнаннях обв. Кепседя, що між катуючими його пізнав доз. Тріблінга, якого найбільше обвинувачує і то в побитті до крови, приступлено до переслухання Евгена Зибликевича. Обвинувачений зізнає в неприсутности свого оборонця д-ра Марітчака. До вини не почуваеться. Хоче, щоби зголосилися ті, що його вели. Може на їх руках і одягу обізветься його кров. Не думає заперечувати, що він шамотався, бо він інстинктовно боронився перед ударами й побоями. Описує, як йому завязали очі і як його били кулаками і якимсь тупим предметом. (Приходить до словної сутички між обвинуваченим і предсідателем розправи...)

На зізнаннях обв. Зибликевича закінчено переслухування всіх обвинувачених і на тому скінчився перший день розправи. — В суботу приступить суд до доказового поступовання.

Відозви і комунікати.

Український Церковний Зізд.

Комунікат Організаційного Комітету ч. 5. Дня 15. травня 1927 р.

Подається до загального відома, що право рішаючого голосу на Українському Церковному Зізді матимуть тільки уповноважені від православних українських громад з письменними уповноваженнями від своїх односельчан. Бляньки таких уповноважень видруковані та розіслані по всіх повітах, — отже кожний зможе дістати їх від членів Організаційного Комітету в своїму повітовому місті.

Разом з тим звертається увагу на те, що Св. Синод зажадав від духовенства — виясняти правдиву волю населення в справі богослужбової мови; одначе цього не виконало безсторонно; навпаки духовенство складало прохання тільки за старославянську мову, а місцями навіть провадило агітацію з церковного амвона проти українізації богослуження. Одначе українська мова в богослуженні стає такою ж священною, як і славянська, над якою має ще й перевагу як мова рідна народові та загально-зрозуміла, — тому Організаційний Комітет постановив вирівняти цю несправедливість і зібрати також голоси людей, бажаючих української відправи, богослуження, щоби вислухані були обидві сторони. В тій цілі розіслано по повітах друковану заяву про запровадження Української Служби Божої. Підписавши таку заяву, кожна громада повинна зараз же повертати її в Організаційний Комітет, або, в крайнім випадку, через делегатів прислати її в самий день Зізду. Підписи на заявах про українізацію богослуження збирається одночасно з підписуванням уповноважень для делегатів на Український Церковний Зізд.

Президія Організаційного Комітету: *Д-р А. Річинський. Ів. Власовський. Ів. Бондарук.*

Комунікат Організаційного Комітету ч. 6. Дня 16. травня 1927 року.

Подається до загального відома, що відкриття Українського Церковного Зізду відбудеться в годині 10 рано в призначений день, цеб-то в неділю після Вознесення 5-го червня нов. ст. Всі уповноважені, що приїдуть на Зізд, мають зголоситися в Луцьку до канцелярії Зізду в помешканні Повітової „Просвіти", вул. Ягеллонська 93 і там замінити своє уповноваження на вступну картку до салі засідань; одночасно при тому буде провірюватися правосильність мандату кожного делегата. Уповноважені з правом рішаючого голосу одержать кольорові картки, — натомість гості з дорадчим голосом матимуть білі картки і в голосуванні участи не братимуть.

Зізд заповідається на два дні, на цей випадок для приїзжих буде приготовлене на ніч приміщення.

Президія Організаційного Комітету: *Д-р А. Річинський, Ів. Власовський, Ів. Бондарук.*

Зелені Свята — дні українських інвалідів!

Щорічно українське громадянство складає в часі Зелених Свят жертви на допомогу інвалідам УГА.; жертви для тих, що силою історичних обставин терплять за нас найтяжчі муки фізичні й моральні. Наш громадянський обовязок — забезпечити життя нездібним до праці інвалідам УГА. Томуто треба скрізь перевести збірки на інвалідів. Нехай між жертводавцями не забракне ні одної громади, ні одної кооперативи, ні одної читальні, ні одного громадянина українця, що є в стані дати хочби найменшу лепту. В самі дні Зелених Свят треба перевести збірку по церквах, з нагоди панахид по полеглих членах УГА, які повинні бути всюди відправлені, на цвинтарях, а зокрема на стрілецьких могилах, як також по товариствах. Частина доходу з вистав, забав, фестинів, що відбудуться в ті дні, повинна теж бути призначена на інвалідів. Всі ці жертви можуть ще збільшитися, бо сподіваємося одержати дозвіл на публичну збірку в часі від 12—26 червня ц. р. По одержанні дозволу від львівського, станиславівського та тернопільського воєвідства вишлемо нашим філіям та повітовим комітетам і особам, що торік організували збірку, збіркові лісти та повновласти для збирачів, які певно треба буде потвердити в відносних староствах.

Деяку частину збірки наше Товариство згодилося відступити для „Т-ва охорони воєнних могил", яке має заопікуватися та привести до порядку могили наших полеглих борців. Всі на допомогу інвалідам УГА! — Українське краєве товариство опіки над інвалідами, у Львові, вул. Руська ч. 3/II.

ОПОВІСТКИ.

Інвалід Іван Дац, по званню бляхар, упав з даху так нещасливо, що зломив руку в самім рамени. Шпиталь не хоче приняти його на лічення, а що він не є обезпечений в касі хорих, просить тому добрих громадян о ласкаву грошеву поміч, щоби не загибали марно 6 бідних його дітей. Ласкаві жертви проситься слати на адресу Іван Дац Львів, Пірів ч. 3. 2—2

Бетовенівський Вечір слевів вищих і середних років Музичного Інститута ім. Лисенка відбудеться в середу 25. травня о год. 7-мій вечер в великій салі Музичного Т-ва. Вступ за програмкою в ціні 50 с. 2207 1—2

Щіплення проти віспи дітей і шкільної молоді в Українській Пораді Матерей при вул. Ходоровського ч. 15. (біля вул. Лазаря, біля Цитаделі) в понеділок, середу і пятницю від 9. год. рано. 2204 1-5

Заходом українських спортових і руханкових товариств відбудеться в неділю 29. травня ц. р. для приняття Гостей з Закарпатської України **РАВТ.** Запрошення в Українській Театральній Кооперативі. 2205 1-4

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.